

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการปรับตัวของคู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวี ภายหลังการรับรู้การติดเชื้อเอชไอวีในชีวิตสมรส โดยผู้ให้ข้อมูลหลักคือคู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวีทั้งคู่และติดเชื้อเฉพาะฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เลือกแบบเจาะจงจำนวน 10 คู่ อาศัยอยู่ในเขตอำเภอสตึก และอำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับการปรับตัวของคู่สมรสภายหลังการรับรู้การติดเชื้อเอชไอวีและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แนวการวิเคราะห์ข้อมูลของ Colaizzi ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 8 เดือน

ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการปรับตัวของคู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวี เริ่มต้นเมื่อมีการติดเชื้อเอชไอวีเข้ามาสู่ภรรยา จึงทำให้ระบบบุคคลเสียสมดุล และส่งผลกระทบต่อระบบคู่สมรส ดังนั้นภรรยาและสามีจึงต้องมีการปรับตัว เพื่อคงไว้ซึ่งภาวะสมดุลของระบบบุคคลและระบบคู่สมรส ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสัมพันธภาพระหว่างภรรยาและสามี นอกจากนี้การติดเชื้อเอชไอวียังส่งผลกระทบต่อระบบภายนอกที่ล้อมรอบอยู่ภายนอกคู่สมรส คือ ครอบครัว เครือญาติ บุคคลอื่น ๆ ในสังคม ในทางเดียวกันระบบภายนอก ล้วนมีผลต่อการปรับตัวของคู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวี จากผลการศึกษาพบกระบวนการปรับตัวของคู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวี ใน 4 ประเด็น คือ

กระบวนการปรับตัวของระดับบุคคล คือตัวภรรยาและสามี ซึ่งเริ่มเกิดขึ้นเมื่อสมาชิกฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งรับรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอชไอวี มีปฏิกิริยาตอบสนองต่อการรับรู้การติดเชื้อ ทั้งตกใจกลัว ตาย โกรธผู้ที่นำเชื้อเอชไอวีเข้ามาสู่ชีวิตคู่ น้อยใจในความอยุติธรรม ท้อแท้หมดหวัง และการเข้าสู่การยอมรับต่อภาวะการติดเชื้อเอชไอวี ปฏิกริยาที่เกิดขึ้นแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับ ประสบการณ์ การรับรู้พฤติกรรมเสี่ยงของแต่ละบุคคล พื้นเพก่อนการสมรส แต่ด้วยความเชื่อ ค่านิยม ของการเป็นสามีภรรยาที่ต้องร่วมทุกข์ร่วมสุข เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นต้องมีความรับผิดชอบในบทบาทของตน จึงนำไปสู่ความผูกพันที่ต้องดำเนินชีวิตร่วมกันในสถานะคู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวี

กระบวนการปรับตัวระดับบุคคล คู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวีมีกระบวนการในการปรับตัวในการดำเนินชีวิตคู่ร่วมกัน โดยมีการปรับตัวในด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ในด้านการป้องกันการเกิดความรุนแรงของโรค โดยการป้องกันการรับและแพร่กระจายเชื้อ การให้ความสำคัญในเรื่อง

การดูแลสุขภาพด้านร่างกายและการรับประทานอาหาร การดูแลด้านจิตใจ และ การปรับตัวด้านการมีเพศสัมพันธ์ รวมทั้งการปรับตัวเพื่อดำรงชีวิตคู่ โดยพบว่าคู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวีได้อธิบายถึงการอยู่ร่วมกันด้วยความผูกพันในลักษณะต่างๆ เช่น ความรัก ความสงสาร ความรับผิดชอบ รวมทั้งความเชื่อในเรื่องของบุญกรรม แต่อย่างไรก็ตามพบว่าคู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวี 1 คู่ ไม่สามารถปรับตัวดำเนินชีวิตร่วมกันได้ เมื่อพิจารณาพื้นเพการแต่งงานพบว่า การแต่งงานเกิดจากความสัมพันธ์ที่หลวมๆ มีระยะเวลาการศึกษานิสัยใจคอกันน้อย และทั้งคู่เคยผ่านการสมรสและการหย่าร้างมาแล้ว

กระบวนการปรับตัวระดับครอบครัว พบว่าคู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวีจะให้ความสำคัญในการดูแลบุตรมากที่สุด ให้ความสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว นอกจากนี้ประสบการณ์การรับรู้ต่อท่าทีของสมาชิกครอบครัว ต่อการยอมรับผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวีมีอิทธิพลอย่างมากในการตัดสินใจปกปิดเปิดเผยสถานะการติดเชื้อเอชไอวีต่อสมาชิกครอบครัว จากการศึกษา พบเงื่อนไขการปกปิดเปิดเผยในลักษณะต่างๆ คือ ปกปิดเพราะกลัวสมาชิกครอบครัวรังเกียจ ปกปิดเพราะกลัวสมาชิกครอบครัวเสียใจ ต้องเปิดเผยจากสถานการณ์บังคับ เปิดเผยเพราะต้องการแหล่งสนับสนุน การดำเนินชีวิตในครอบครัวนั้นพบว่าส่วนใหญ่คู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวีพยายามที่จะปกปิดให้มากที่สุด โดยการโกหกว่าเป็นโรคอื่น เมื่อมีคนอื่นๆถามถึงการเจ็บป่วย และพยายามดำเนินชีวิตอยู่แบบปกติมากที่สุดโดยเน้นการป้องกันการแพร่เชื้อเอชไอวี

กระบวนการปรับตัวระดับสังคม ในการดำเนินชีวิตร่วมกับสังคมนั้น จากการศึกษาพบว่าปฏิกิริยาของชุมชนนั้นมีทั้งปฏิกิริยาในท่าทีของการยอมรับและการปฏิเสธต่อผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวี ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อการปรับตัวในการดำเนินชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นๆในสังคม โดยพบว่าคู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวีมีรูปแบบการดำเนินชีวิตในสังคม 3 ลักษณะคือ พยายามดำเนินชีวิตปกติเพื่อไม่ให้ใครสงสัย ขาดความมั่นใจต้องคอยหวาดระแวง และพยายามแยกตัวออกจากสังคม

The purpose of this research is to study the adaptation process among spouses with HIV infection after infected HIV in their marriage life. The key informant were 10 spouses who were infected to both or either one, were selected by purposive sampling. They have lived in Satuk District and Ku Muang District in Buriram Province which using the In-depth interviews over the issue of the adaptation after HIV infected perception and other related factors. Then using analyzing process by Colaizzi' method. Data was collected within 8 months..

The result revealed the adaptation process began since wife was infected of HIV and effected to spouse. So spouse had to have the adaptation themselves to keep balancing of individual system and spouse system. Both mental and physical sides and also relationship would be adapted. Moreover, The HIV infection effected to the supra system of spouse that meant family, relatives, and the community. In the same way the supra system effected to the adaptation of spouse as well. The adaptation processes of HIV infection were found in 4 issues as following:

Firstly, the adaptation of individual system meant between wife and husband. This began when either side of spouse had HIV infected perception. She or he felt frightened, feared of death, angry with person who induced the infection, felt down about injustice, desperated and admitted the HIV infection. The reaction of each person depended on its experience, risk perception of behavior and premarital experience. However, they needed to be responsible for their role with the belief of spouse living together. This leaded their lives to go on successfully as much as possible.

Secondary, the adaptation process of spouse system spouse adapted their daily lives in three ways. First, preventing the more severely of diseases would be performed by preventing the spreading and receiving of diseases, taking care of their health and good diet. Second, taking care of mentality would be performed by positive thinking and avoiding the

problem. Third ,the adaptation of sexual intercourse which they adapted their own spouse' life by understanding in love, mercy, responsibility, and belief in fate. However, there was one spouse who could not live together since they had short premarital relationship which they used to married and divorced. It was easily to divorce again.

Thirdly, the adaptation process of family, which was found that the spouse paid the most attention to their children. They tried to keep good relationship in family. In addition the reaction among family members was important to their decision of public disclosure. The result of research was found that there were some reasons of concealment such as feared of their family sadness, feared of their family disgusting etc. Besides, there were some reasons of disclosure, for example; the truth was shown that the majority of HIV infected people preferred to conceal the truth rather than disclose it by lying about their real disease and preventing spreading diseases.

Finally, the adaptation process of sociality he result of research was shown that there were both accepting and denying in social which were high influent to HIV infected people. They had the way of living in social in 3 ways. First, they tried to live normally without any suspicion. Second, they lived without confidence. Third, They tried to be isolated from social.